

Съфинансирано от
Европейския съюз

**ФОНД НА
ФОНДОВЕТЕ**

ФОНД МЕНИДЖЪР НА
ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ
В БЪЛГАРИЯ

Финансов инструмент „Фонд за градско развитие“

Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.

Пазарни консултации по чл. 44 от ЗОП

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ФМФИБ

- ❑ „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД („ФМФИБ“) е специализирано търговско дружество с едноличен собственик на капитала - българската държава, представлявана от министъра на иновациите и растежа. Същото е създадено, в изпълнение на разпореждане на Министерския съвет, за целите на управление на финансовите инструменти („ФИ“), предвидени за изпълнение по програми, съфинансирани от ЕС по силата на Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.
- ❑ Основните дейности на дружеството са съсредоточени към преодоляване на пазарната неефективност и постигане на социално и икономическо въздействие, посредством осигуряването на подобрен достъп до финансиране на частния и публичния сектор.
- ❑ В дейността си ФМФИБ се ръководи от приложимото право на ЕС и действащото в страната законодателство. Доколкото са приложими към дейността и операциите му, се съблюдават и съответните правила за държавните помощи, както и законодателството в областта на обществените поръчки.

ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ“ 2021-2027 Г.

- ❑ ФМФИБ е определен от Управляващия орган (УО) на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. („ПРР“, „Програмата“), посредством подписано Споразумение за финансиране от 19.07.2023 г., да управлява средствата, включени в Програмата, за заеми, гаранции и безвъзмездна финансова помощ в единична операция.
- ❑ Сред основните задължения на ФМФИБ са структурирането на финансовите инструменти, в съответствие с целите на ПРР, извършване на подбор на финансови посредници („ФП“), които да изпълняват съответните ФИ, както и осъществяване на последващ контрол и мониторинг върху изпълнението.

ЦЕЛ НА НАСТОЯЩИЯ ДОКУМЕНТ

- ❑ За привеждане на финансовите инструменти в съответствие с пазарните нужди и подходящите механизми за изпълнение, ФМФИБ провежда настоящите пазарни консултации по смисъла на чл.44 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) с потенциалните заинтересовани страни по отношение на основните параметри и характеристиките на ФИ. Пазарните консултации се осъществяват при спазване на принципите на недискриминация и прозрачност и не следва да водят до нарушаване на конкуренцията.
- ❑ В тази връзка настоящият документ представя обобщение на планираната структура и подход за прилагане на финансов инструмент „Фонд за градско развитие“ (ФГР), както и възможни параметри, които могат да бъдат приложени от ФМФИБ в процеса на структуриране. Същият включва обобщение на основни характеристики на финансовия инструмент, в това число индикативна техническа спецификация, потенциалните режими на държавна помощ, описание на допустимите дейности по Програмата, които могат да бъдат подкрепяни и очаквания процес, свързан с избора на финансови посредници.
- ❑ Механизмът за изпълнение на финансовия инструмент и Индикативната техническа спецификация са в съответствие с препоръките, отправени в Предварителната оценка за финансови инструменти по ПРР 2021-2027 г., като съответно са отчетени и научените уроци (позитивни и негативни) при изпълнението на Фонда на фондове по ОПРР 2014-2020 и Холдинговия фонд (ХФ) по ОПРР 2007-2013 (инициативата JESSICA).

ЦЕЛ НА ФИНАНСОВИЯ ИНСТРУМЕНТ

- ❑ ФИ ще подкрепя допустими дейности по ПРР за градско и регионално развитие, като допринася към постигането на индикаторите на Програмата.
- ❑ Целта на ФИ е да се финансират инвестиции, насочени към мерки за насърчаване на икономическата активност, устойчивата градска мобилност, подобряване и развитие на здравните и социалните услуги, образованието, културата, спорта и туризма, енергийната ефективност, мерки за подобряване качеството на елементи на околната среда и др.

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ИНСТРУМЕНТА

Ресурсът за ФИ по ПРР в размер на 236,245 млн. евро, включващ финансиране от Европейския фонд за регионално развитие („ЕФРР“) и съфинансиране от държавния бюджет на Република България, е разпределен в два приоритета по Програмата с отделни бюджети:

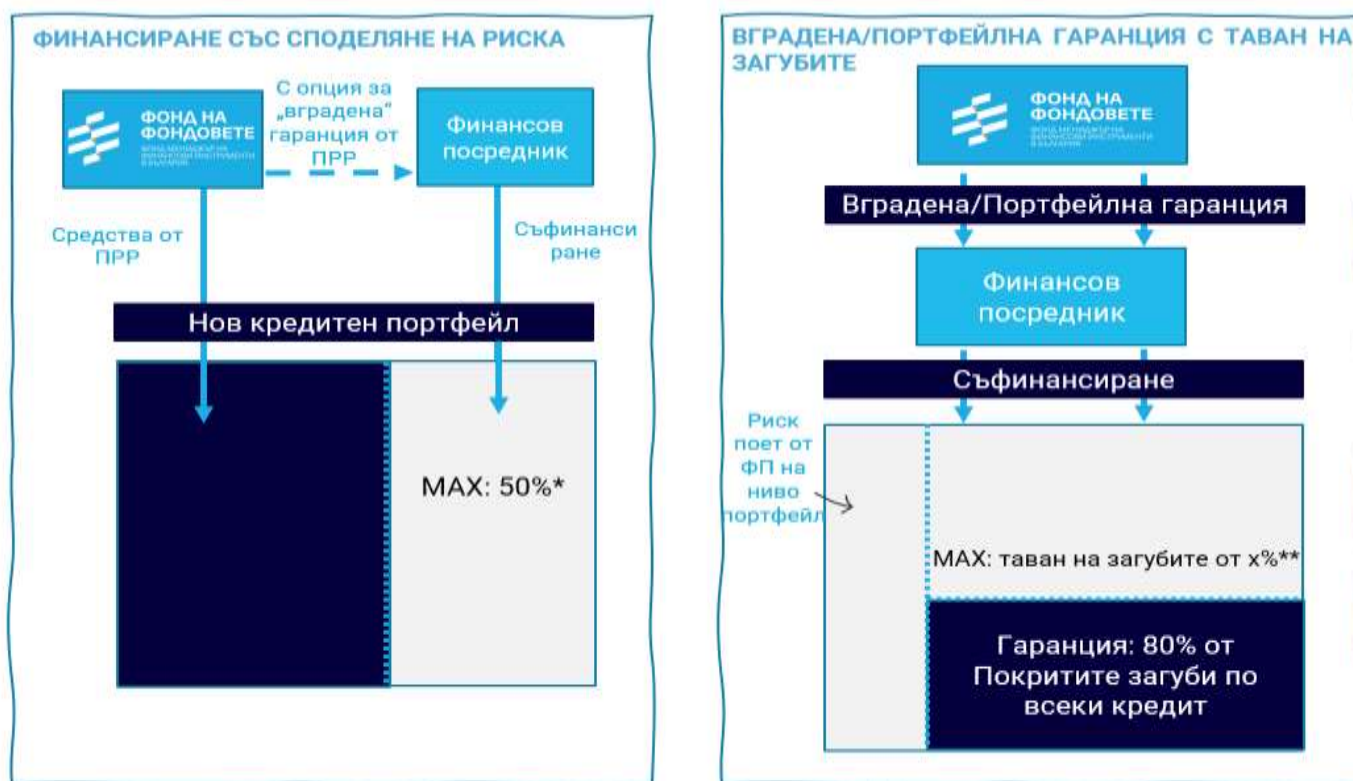
- ❑ Приоритет 1 „Интегрирано градско развитие“ (П1)
 - Бюджет: EUR 69,69М, вкл. EUR 41,81М за заеми и гаранции и EUR 27,88М за БФП в единична операция
 - Цел: Подкрепа на инвестиции в 10 градски общини в съответствие с планове за интегрирано развитие на общините (ПИРО)
- ❑ Приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“ (П2)
 - Бюджет: EUR 166,55М, вкл. EUR 99,93М за заеми и гаранции и EUR 66,62М за БФП в единична операция
 - Цел: Подкрепа на инвестиции в 40 общини в съответствие с интегрираните териториални стратегии за развитие (ИТСР)

Фигура 1. Схема на структура на изпълнение

МЕХАНИЗЪМ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНСТРУМЕНТА

- ❑ Горепосочената структурата за изпълнение на ФИ предвижда ХФ и мин. два финансови посредника (ФП) за Северна България и Южна България.
- ❑ Всеки от фондовете за градско развитие обхваща всички сектори по Приоритет 1 и Приоритет 2 на ПРР 2021-2027.
- ❑ С ФИ ще се финансират:
 - заеми, със средства от ПРР и привлечено частно съфинансиране, възлизащо най-малко на 10% от цялото финансиране на ниво портфейл (в зависимост от режима на държавни помощи);
 - портфейлни гаранции с таван на загубите (вкл. „вградени“) и/или индивидуални гаранции, финансирани със средства по ПРР, за намаляване на нивата на риска, с оглед облекчаване процеса на привличане на частно съфинансиране до 50% на ниво ФГР;
 - безвъзмездна финансова помощ в комбинация със заеми в единична операция.

* Определя се в зависимост от режима на държавни помощи, като мин. на ниво портфейл е 10%, а макс. 50%

** до 25% таван на загубите на ниво портфейл, който ще бъде определен за всеки ФП в процедурата за подбор

Фигура 2. Схема на потенциалните ФИ за споделяне на риска и гаранции

ФИНАНСОВИ ПОСРЕДНИЦИ

- ❑ ФМФИБ ще избира финансови посредници/фонд мениджъри, които да изпълняват ФИ, посредством процедура, проведена в съответствие с правилата на Закона за обществените поръчки и/или вътрешните правила на ФМФИБ (ако е приложимо).
- ❑ Планира се ФГР да инвестират бюджета по П1 и П2, като се предостави гъвкавост на избраните институции за финансиране и в двата приоритета в рамките на географския обхват на съответното ФГР.
- ❑ Обемът на портфейлите на ФП ще се базира на механизма за изпълнение на финансовия инструмент (съответно дефинирания таван на загубите при портфейлни гаранции/ минимума привлечено частно финансиране при финансиране със споделяне на риск, подхода за предоставяне на БФП, териториалното разпределение и др.).

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА КОМБИНИРАНЕ НА ФИ С БФП В ЕДИНИЧНА ОПЕРАЦИЯ

ЗА ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

- ❑ БФП достига директно до крайния получател или се изплаща в полза на КП за разходи по подготовка и/или потвърждаване на резултати от изпълнение на проект

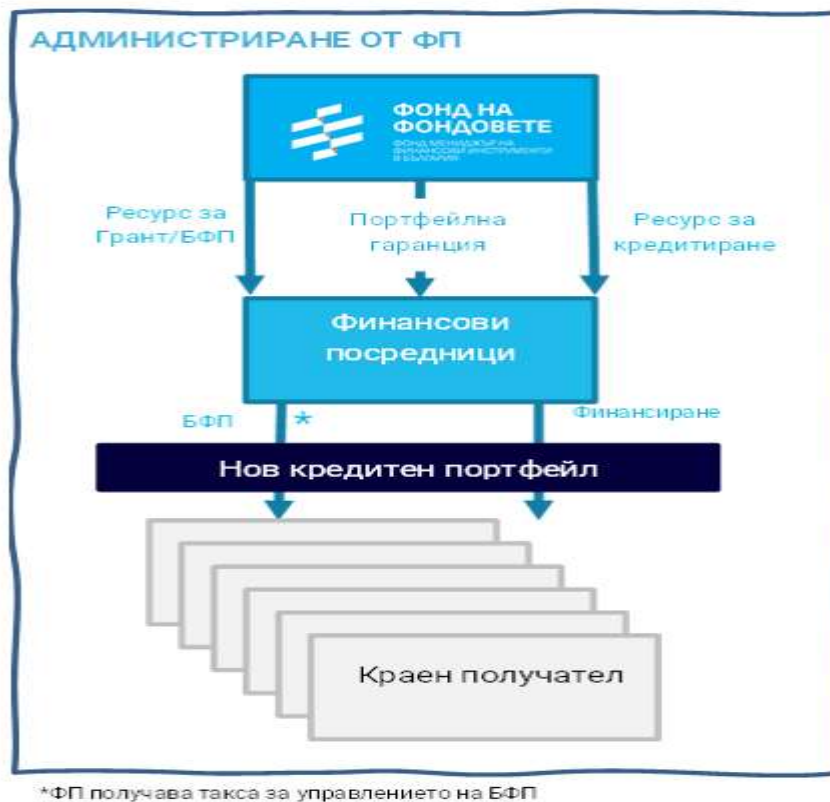
ЗА ИНВЕСТИЦИОНЕН ГРАНТ

- ❑ Финансиране на инвестиционни разходи с цел адресиране на финансови дефицити, свързани с жизнеспособността на проекта и/или за части от инвестицията, които не генерират приходи

ЗА КАПИТАЛОВА ОТСТЪПКА

- ❑ Стимулиране на по-голямо въздействие върху конкретната политика на Програмата, като след постигане на определени резултати по проекта част от предоставения заем се трансформира в БФП (намалява се кредитната експозиция към крайния получател)

Предоставянето на БФП в единична операция се извършва от ФП по правилата, приложими за Финансовия инструмент (в това число предоставяне, разходооправдателни документи, одит, мониторинг и т.н.).

Фигура 3. Схема на подхода за изпълнение на комбинирана подкрепа с ФИ и БФП в единична операция

Независимо от горепосоченото, възможно е и прилагане на комбинирано финансиране с БФП в рамките на две отделни операции, когато БФП по даден проект се предоставя не от ФП, а от съответния Управляващ орган на дадена програма. В този случай ФП и УО прилагат правилата за съответния вид финансиране, който предоставят.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ИНДИКАТИВНАТА ТЕХНИЧЕСКА СПЕЦИФИКАЦИЯ. ОГРАНИЧЕНИЕ НА ОТГОВОРНОСТ

- Настоящата Индикативна техническа спецификация („ИТС“) и приложенията към нея са изготвена единствено с информационна цел и с оглед провеждането на пазарни консултации във връзка с избора на ФП за изпълнение на финансов инструмент „Фонд за градско развитие“, финансиран със средства от ПРР.
- ИТС обобщава основните индикативни параметри, които могат да бъдат и ще бъдат обект на промени, допълнения и уточнения, включително в резултат на проведените пазарни консултации. Окончателната техническа спецификация е обект на последващо надлежно одобрение от страна на органите на управление на ФМФИБ.
- ФМФИБ не поема отговорност, нито гарантира задължения, финансови или други, пред което и да е лице, включително и пред трети лица, във връзка с информацията, съдържаща се в този Документ.
- Ангажименти от ФМФИБ могат да бъдат поети само след сключване на оперативно споразумение („ОС“, „Оперативно споразумение“) с избран изпълнител.

ИНДИКАТИВНИ УСЛОВИЯ НА ФИНАНСОВИЯ ИНСТРУМЕНТ

Възложител	„Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД („ФМФИБ“)
Финансов инструмент	<p>Финансов инструмент (ФИ), осигуряващ Финансиране на КП вкл. със Споделяне на риска, вградени/портфейлни гаранции (Портфейлна гаранция) и/или индивидуални гаранции („Индивидуална гаранция“), както и безвъзмездна финансова помощ в единична операция („Комбинация с БФП“).</p> <p>Средствата за ФИ се осигуряват от Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 („Програмата“, „ПРР“) и Съфинансиране от ФП.</p>
Цел на ФИ	<p>Финансиране на инвестиции в съответствие с изискванията на Приоритет 1 (П1) и Приоритет 2 (П2) на Програмата, насочени към мерки за насърчаване на икономическата активност, устойчивата градска мобилност, подобряване и развитие на здравните и социалните услуги, образованието, културата, спорта и туризма, енергийната ефективност, мерки за подобряване качеството на елементи на околната среда и др.</p>
Индикативен бюджет на ФИ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Приоритет 1 „Интегрирано градско развитие“: до 136,30 млн. лв., вкл. <ul style="list-style-type: none"> - за заеми и гаранции: до 81,78 млн.лева, вкл.: <ul style="list-style-type: none"> • за заеми: до 68,15 млн.лв. • за гаранции: до 13,63 млн.лв. - за безвъзмездна финансова помощ (БФП): до 54,52 млн.лв. в единична операция; ▪ Приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“: до 325,75 млн. лв., вкл. <ul style="list-style-type: none"> - за заеми и гаранции: до 195,45 млн.лв, вкл.: <ul style="list-style-type: none"> • за заеми: до 162,88млн.лв. • за гаранции: до 32,57 млн.лв. - за безвъзмездна финансова помощ (БФП): до 130,30 млн.лв. в единична операция; <p>Посоченото разпределение между заеми, гаранции и БФП може да бъде променено при установена необходимост в процеса на изпълнение след съответна промяна в Програма „Развитие на регионите“.</p> <p>Предвиденото разпределение на горепосочения ресурс на географски принцип, е както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Приоритет 1: Северна България - 49,36 %, Южна България – 50,64 % ▪ Приоритет 2: Северна България - 59%, Южна България - 41 % <p>В допълнение бюджетът по П1 и П2 е разпределен между региони в преход (Югозападен регион) и по-слабо развити региони (останалите 5 региона на ниво NUTS 2 в България). ФП следва да осигури отделно отчитане на инвестициите и поддържане на счетоводна аналитичност по формите на финансиране и категории региони.</p> <p>С оглед дефиниране на дадена инвестиция по категория региони ще се взема предвид локацията на проекта/финансираните дейности на територията на даден регион от ниво</p>

	<p>NUTS 2, независимо от мястото на регистрация и седалище на крайния получател, осъществил съответния проект/финансирани дейности.</p> <p>Индикативният бюджет на Финансовия инструмент, посочен в настоящия документ включва и средства за такса управление на ФМФИБ и ФП.</p>
Оперативно споразумение	Договор, сключен между ФМФИБ и Финансов посредник, регламентиращ правата и задълженията на страните във връзка с изпълнение на финансовия инструмент („ОС“).
Финансов посредник	Институция (или обединение включващо такава институция), която има право да предоставя заеми (вкл. лизинги, ако е приложимо) на територията на Република България и е избрана в резултат от проведена процедура от ФМФИБ, в съответствие с правилата на Закона за обществените поръчки и/или вътрешните правила на ФМФИБ (ако е приложимо), за изпълнение на Финансовия инструмент („ФП“).
Задължения на ФП	<p>ФП носи пълната отговорност за структурирането и одобрението на всяко едно финансиране, като прилага вътрешните си правила (в съответствие с изискванията на ФМФИБ, когато е приложимо) и обичайна си практика. В тази връзка ФП извършва процесите по идентифициране, анализ на кредитоспособността на крайните получатели, изготвяне и финализиране на съответната документация за финансиране, мониторинга и управлението на финансирането, както и управлението на финансирането в неизпълнение (вкл. реализация на обезпечение), при отчитане на изискванията, посочени в ОС, като в това число:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Оценява финансовата жизнеспособност на крайния получател и/или финансирането проект и извършва оценка на кредитния риск за заявеното финансиране вкл. на база детайлен анализ на предоставения от крайния получател бизнес план/ финансова обосновка или сходен документ; ▪ Извършва последващ мониторинг на целевото разходване на средствата по предоставеното финансиране; ▪ Установява наличието на планиран принос от финансирането проект към постигането на Индикаторите на Финансовия инструмент; ▪ Осигурява пълно прехвърляне на икономическата полза от Финансовия инструмент на Крайните получатели съгласно правилата за държавни помощи; ▪ Действа в съответствие с правото на ЕС и националното законодателство; ▪ Установява допустимостта на проекта, крайните получатели и разходите за които е предназначено исканото финансиране, в съответствие с Изискванията за допустимост, в това число установяване и удостоверяване на липсата на двойно финансиране по отношение на разходването на средствата по Допустимо финансиране; ▪ Съблюдава спазване на правилата за държавна/минимална помощ; ▪ При комбинирано финансиране с БФП и ФИ в една операция, Финансовият посредник има ангажимент за оценка на допустимостта по отношение на финансирането с безвъзмездна финансова помощ, за предоставянето и администрирането ѝ, както и за оценка на необходимия размер/процент на БФП за съответния проект (ако е приложимо); ▪ Прилага вътрешните си правила за събиране на вземанията по предоставеното финансиране, когато е приложимо. ▪ При извършване на инвестиции в Крайни получатели и при управление на дейността на Фонда Фонд Мениджърът следва да съблюдава принципите за Ненанасяне на значителни вреди.
Краен получател	Юридическо или физическо лице, което получава финансова подкрепа по финансовия инструмент и отговаря на изискванията, посочени в раздел Целеви крайни получатели („КП“).
Допустимо финансиране	Финансиране, предоставено на КП или в полза на КП със Средства по Програмата, включително БФП и/или със Съфинансиране, което съответства на условията на настоящата Индикативна техническа спецификация („Финансиране“)
Период на инвестиране	Периодът от датата на влизане в сила на ОС до 31.12.2029 г.
Валута	Финансирането може да бъде предоставено от ФП на Краен получател в BGN и в EUR. Всички разходи, свързани с валутни операции са за сметка на ФП.
Нередност	Всяко нарушение на приложимото право, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на ЕС чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на ЕС.

	<p>Към нередностите се включва и измама, представляваща специален случай на Нередност („Измама“), съгласно Директива ЕС 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред.</p>
Такса за управление	<p>Таксата за управление ще се определя като процент от Средствата по Програмата, изплатени на Крайни получатели под формата на Финансиране (вкл. БФП), както и на база на други критерии, свързани с постигнати резултати.</p> <p>За избягване на съмнение, по отношение на Средствата по Програмата, Финансовите посредници не могат да начисляват на Крайните получатели такси, комисионни и други разноски, директни и индиректни, за дейности, за които разходите се покриват от Таксата за управление.</p>
Неизпълнение по финансиране	<p>Неизпълнение по отношение на Финансиране на КП, в съответствие с определението за неизпълнение на длъжник по чл. 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, което настъпва, в случай че:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ФП счита, че е малко вероятно Крайният получател да изплати своите задължения във връзка с финансирането без да се предприемат действия от страна на ФП, като например реализация на приетите обезпечения и/или ▪ Крайният получател е в просрочие от повече от 90 (деветдесет) дни във връзка с дължими плащания, свързани с финансирането.
Ненанасяне на значителни вреди	<p>Принципът за „ненанасяне на значителни вреди“ изисква да не се подкрепят или извършват икономически дейности, които нанасят значителни вреди на която и да било екологична цел, когато е приложимо, по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, а именно:</p> <p>а) смекчаване на изменението на климата;</p> <p>б) адаптиране към изменението на климата;</p> <p>в) устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси;</p> <p>г) преход към кръгова икономика;</p> <p>д) предотвратяване и контрол на замърсяването;</p> <p>е) защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите.</p> <p>С цел гарантиране в максимална степен на спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, няма да се подкрепят:</p> <p>i. дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата;</p> <p>ii. дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии;</p> <p>iii. дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране;</p> <p>iv. дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда.</p>
Условия за Финансиране със споделяне на риска	
Споделяне на риска	<p>Споделяне на риска от загуба пропорционално и до размера на дължимата главница/вземане по Финансиране, осигурено със Средства по Програмата и Съфинансиране в съответния договор с КП.</p> <p>Дължими и неизплатени главница/вземане, лихви и други приходи относими към Финансирането със Споделяне на риска, както и разходите по събиране на вземанията, се покриват от събраните възстановени средства, в случай че има такива, в процеса на управление на Неизпълнение по финансиране.</p> <p>Възстановените вземания от КП, след възникване на Неизпълнение по финансиране, се разпределят пропорционално на същия принцип, включително за покриване на съдебни и нотариални такси и други разходи, свързани със събирането на просрочените суми съгласно приложимите регулации и обичайната практика на ФП и начислени разходи, свързани с изземване, съхранение и реализация на активи по съответното Финансиране със Споделяне на риска.</p>
Средства по Програмата	<p>Средства по Програмата, предоставени от ФМФИБ на ФП до изтичане на Периода на инвестиране („Средства по Програмата/ППР“).</p>

Съфинансиране	<p>Предоставените от ФП средства по Финансиране, вкл. в допълнение на Средствата по Програмата на ниво портфейл и/или индивидуален кредит.</p> <p>Параметрите на Съфинансирането ще бъдат определени на база вътрешните правила на ФП и резултатите от процедурата за избор на ФП. Минималният размер на Съфинансиране, осигурено със средства от ФП се определя на база приложимия режим на държавни помощи и не може да бъде по-малко от 10% на ниво портфейл (допустимо е на индивидуална база да достига 0% за кредити за ЕЕ, в зависимост от условията на режима за държавни помощи, като се компенсира на ниво портфейл с по-голям размер съфинансиране по други кредити.).</p> <p>Съфинансирането, осигурено от друг независим частен инвеститор, различен от ФП, се приема за Съфинансиране, при условие че е осигурено по силата на договор за съвместно финансиране, сключен между ФП и независимия частен инвеститор за конкретни проекти или за всички проекти в портфейла и отговарящо на изискванията, описани в настоящия документ и на правилата за държавни помощи.</p> <p>С оглед хармонизиране на интересите между страните, ФП и независимия частен инвеститор не следва да договарят в допълнение към договореното с КП обезпечение, каквито и да е гаранции, кредитни подобрения и други инструменти за прехвърляне на риска на трети лица във връзка с минимално изискуемото Съфинансиране.</p>
Траншове	<p>ФМФИБ предоставя договорените Средства по Програмата към ФП на траншове. Възможно е прилагането на механизъм, включващ предоставяне на авансов транш, като плащане на последващ транш, се извършва след разходване за Допустими разходи на предоставени на ФП средства съгласно договорените условия в ОС.</p>
Предоставяне и възстановяване на средства	<p>Предоставянето на Средства по Програмата на Финансовия посредник, както и тяхното възстановяване на ФМФИБ, се извършва по сметки на Финансовия посредник в банка на територията на ЕС, съответно „Сметка усвояване“ и „Сметка погасяване“, които следва да бъдат олихвявани в полза на ФМФИБ с договорена между страните лихва, но не по-ниска от 0%.</p> <p>Всички натрупани лихви и други приходи по Сметка усвояване, относими към Средствата по Програмата, се капитализират и се използват за плащания по Финансирането и разходи за Такса управление в рамките на Периода за инвестиране.</p> <p>Финансовият посредник се задължава да превежда в Сметка погасяване пропорционална част от получените вземания от или за сметка на КП, представляваща частта на Средства по Програмата в съответното Финансиране, както и относимите към нея приходи (ако е приложимо), в срок не по-късно от пет работни дни от получаване на погашенията.</p> <p>ФП изплаща на ФМФИБ суми от Сметка погасяване периодично, минимум веднъж в края на всяко тримесечие, освен ако страните не се споразумеят за друго.</p>
Обезпечение	<p>ФП следва да осигури обезпечение на Финансирането от ФМФИБ, предоставено на ФП, под формата на:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Първи по ред особен залог на вземания при условията на Оперативното споразумение върху Сметка усвояване и Сметка погасяване в полза на ФМФИБ с материален интерес в размер на Средствата по Програмата; ▪ Първи по ред особен залог на съвкупността от вземания при условията на Оперативното споразумение върху всяко Финансиране до размера на Средствата по Програмата, договорено за съответния КП. <p>Освен ако в ОС не е предвидено друго, ФП нямат право да дават или учредяват или да одобряват даването или учредяването на обезпечения в полза на трети лица или друга привилегия или тежест по отношение на Сметка погасяване и Сметка усвояване и вземанията по Средствата по Програмата, или други средства под управлението на ФП във връзка с ФИ, без предварително писмено съгласие от ФМФИБ.</p>
Включване/Изключване на финансиране	<p>В рамките на Периода на инвестиране ФП включва договори в портфейла на ФГР от датата на тяхното сключване с КП (но не по-рано от датата на влизане в сила на Оперативното споразумение) на база на декларираното от ФП съответствие с Изискванията за допустимост.</p> <p>Краят на Периода за инвестиране представлява краен срок за включване на договори за Финансиране в портфейла на ФГР и за усвояване на средствата от КП по тези договори.</p> <p>ФМФИБ изключва Финансирането от портфейла на ФГР, за които е установен случай на Нередност или съмнение за Измама, или друго несъответствие с изискванията на</p>

Оперативното споразумение, в това число и във връзка с Изискванията за допустимост и държавни помощи.

ФП също би могъл да поиска изключване на Финансирането от портфейла при установено несъответствие.

При изключване на Финансиране, ФП възстановява в срок от 20 дни по Сметка усвояване сумата, равняваща се на размера на финансирането със Средства по Програмата, засегнато от изключване, заедно с лихвите и всякакви други приходи, генерирани от този принос. Таксата за управление, изчислена на база Средствата по Програмата по изключеното Финансиране, се приспада от дължимата такса за следващия период или подлежи на връщане.

ФП не отговаря за възстановяването на Средствата по Програмата по Финансиране, изключено поради Нередност, ако докаже, че във връзка с дадена Нередност са изпълнени кумулативно следните условия:

- Нередността е възникнала на равнището на Крайния получател;
- ФП е изпълнил задълженията си във връзка със Средствата по Програмата, засегнати от нередността, съгласно приложимото право и действия с дължимата професионална грижа, прозрачност и старание, очаквани от професионална организация с опит в изпълнението на финансови инструменти;
- Не е било възможно да бъдат събрани средствата, във връзка с които е установена нередност, независимо че ФП е предприел всички приложими предвидени договорни и законови мерки с дължимата грижа.

ФП може да включи нови договори за Финансиране за сметка на изключените договори в рамките на Периода на инвестиране.

Портфейлна гаранция¹

Гарантиран портфейл	<p>Портфейл от Финансирането, предоставени в рамките на Периода на инвестиране, за които част от загубите по предоставеното Съфинансиране са покрити от Портфейлната гаранция (Гарантирано съфинансиране).</p> <p>Максималният размер на Гарантираното съфинансиране се определя съобразно Процента на покритие на гаранцията, Тавана на загубите и договорения Гаранционен лимит между Финансовия посредник и ФМФИБ.</p> <p>За избягване на съмнение ФМФИБ не поема отговорност по Гаранцията към независими частни инвеститори, различни от ФП.</p>
Гаранционен лимит	<p>Максималната сума, определена за всеки ФП, която може да бъде платена от ФМФИБ за покриване на Покрити загуби на Гарантирано съфинансиране във връзка с Портфейлната гаранция</p>
Максимален размер на покритите загуби	<p>Максималната сума, до която е ограничено задължението на ФМФИБ за плащане по Портфейлната гаранция, изчислена като сбора от следното произведение, приложено индивидуално за всеки договор в Гарантирания портфейл: а) Усвоената сума по Гарантираното съфинансиране, б) Процента на покритие на гаранцията за съответното Гарантирано съфинансиране и в) Тавана на загубите.</p> <p>Във всеки един момент задълженията на ФМФИБ за плащане по Портфейлната гаранция към ФП не може да надвишават Максималния размер на покритите загуби, намален с разликата между вече платените суми по гаранцията и размера на възстановените към Гаранционния лимит суми от загуби по договори за финансиране (чрез събраните от КП средства или чрез реализация на обезпечения по експозиции), за които вече е направено плащане по гаранцията. Възстановените средства по Гаранцията ще могат да се използват отново за нови плащания по гаранцията в рамките на Максималния размер на покритите загуби.</p>
Процент на покритие на гаранцията	До 80 %
Действителен размер на гарантирания портфейл	Общата стойност на главницата (съответно на Кредитния лимит ² и/или на нетната покупна цена на отдадения на лизинг актив, намалена със стойността на направените авансови вноски ³), за която е поет ангажимент да бъде предоставена по Гарантирани съфинансирането, периодично включвани в Гарантирания портфейл.

¹ Описаните параметри на портфейлната гаранция са приложими и по отношение на индивидуални гаранции с изключение на дефинициите за таван на загубите и изчисляването на максималния размер на покритите загуби

² При Революиращите Допустими финансирането

³ При финансови лизинги

	<p>Действителният размер на гарантирания портфейл не намалява при погасяването (включително предсрочно) на Гарантирано съфинансиране.</p>
Таван на загубите	<p>Процент от гарантираната част от Действителния размер на гарантирания портфейл. Максималният размер на процента не може да надвишава 25% и ще бъде определен на база резултати от процедурата за подбор на ФП.</p> <p>Максималната стойност на тавана на загубите в паричен еквивалент не може да надвишава размера на Гаранционния лимит.</p>
Гаранционна премия	<p>ФМФИБ няма да изисква заплащане на Гаранционна премия от ФП⁴</p>
Такса за управление	<p>ФМФИБ няма да заплаща такса за управление на ФП във връзка с Портфейлната гаранция</p>
Покрити загуби	<p>Загуби, свързани с Неизпълнение и/или реструктуриране, понесени от Финансовия посредник по Гарантирано съфинансиране, които включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ суми, които са изискуеми (при обявена предсрочна изискуемост или на падеж, ако е настъпила крайната дата за погасяване на Съфинансирането) и са дължими към датата на предявяване на плащане по Портфейлната гаранция, представляващи: <ul style="list-style-type: none"> – суми по главница и/или – възнаградителни лихви с не повече от 90 дни просрочие, ▪ Сумите, свързани с намален размер на дължимите, но непогасени вземания по главница и редовна лихва в резултат на реструктуриране на Гарантираното съфинансиране.
Условие за плащане	<p>Настъпило Неизпълнение по Гарантирано съфинансиране и обявена предсрочна изискуемост/изискуемост на падеж на цялото вземане от Крайния получател, за което ФП представя копие от влязло в сила изпълнително основание за събиране на вземанията по реда на ГПК/вписано пристъпване към изпълнение по реда на ЗОЗ/одобрен от съда Списък с приетите в производство по несъстоятелност вземания с включени вземанията на ФП по Гарантираното финансиране и/или извършено опрощаване на суми по главница и/или начислени възнаградителни лихви, в резултат на реструктуриране.</p> <p>ФП може да отнесе платени от ФМФИБ по Гаранцията суми в погашение по Съфинансирането, само след изчерпване на възможностите за неговото събиране и съответно – отписване на вземането. ФП може да извърши погасяване на вземанията по Гарантирано съфинансиране и преди вземане на решение от компетентния му орган за отписване при условие, че ФП е възстановил на ФМФИБ припадащата се част на вече платените по Гаранцията суми.</p>
Обезпечение	<p>При необходимост от обезпечение в полза на ФП, средствата на ФМФИБ, обезпечаващи Гаранцията се превеждат на траншове в специална сметка в БНБ с титуляр ФМФИБ, заложена в полза на ФП.</p> <p>ФП учредява в полза на ФМФИБ първи по ред особен залог на съвкупността от вземания при условията на Оперативното споразумение върху размера на Гарантираното съфинансиране, договорено за съответния КП.</p>
Включване/Изключване на финансираня от гарантирания портфейл	<p>Вземанията по Съфинансирането се включват в Гарантирания портфейл в рамките на Периода на инвестиране и се считат за покрити от Гаранцията от датата на сключването на договора за финансиране.</p> <p>ФМФИБ изключва от Гарантирания портфейл Съфинансираня, за които е установен случай на Нередност или съмнение за Измама, или друго несъответствие с изискванията на ОС, в това число и във връзка с Изискванията за допустимост, като същите няма да бъдат покрити от Гаранцията.</p> <p>Посредникът също би могъл да поиска изключване на Съфинансиране от Гарантирания портфейл при установено несъответствие и може да представи нови договори за финансиране, които отговарят на изискванията за включване в Гарантирания портфейл за сметка на сумите по изключените договори в рамките на Периода за инвестиране.</p> <p>В случай че основанието за изключване се установи след извършване на плащане по Гаранцията, ФП дължи възстановяване на платените средства от Гаранцията,</p>

⁴ Освен в режим на „непомощ“ (ако е приложим), когато се изисква прилагането на такава

	<p>засегнати от изключването, заедно с лихвите и всякакви други приходи, генерирани от този принос на ФМФИБ.</p> <p>Финансовият посредник не отговаря за възстановяването на сумите, изключени поради Нередност, за който е извършено плащане по Гаранцията, ако докаже, че във връзка с дадена Нередност са изпълнени кумулативно всички посочени по-долу условия, а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Нередността е възникнала на равнището на Крайния получател; ▪ Финансовият посредник е изпълнил задълженията си във връзка със Средствата по Програмата, засегнати от нередността, съгласно приложимото право и действия с дължимата професионална грижа, прозрачност и старание, очаквани от професионална организация с опит в изпълнението на финансови инструменти; ▪ Не е било възможно да бъдат събрани средствата, във връзка с които е установена тази нередност, независимо че Финансовият посредник е предприел всички приложими предвидени договорни и законови мерки с дължимата грижа.
Срок за плащане	Срокът за плащане от страна на ФМФИБ е 60 дни от подаване на искане за плащане по гаранцията.
Период на предявяване	Периодът, който стартира от влизане в сила на ОС и приключва 120 календарни дни от крайния падеж на последното Финансиране, включено в Гарантирания портфейл
Възстановяване на загуби	<p>Постъпленията от събраните вземания по Гарантираното съфинансиране, след извършване на плащане по Гаранцията за него, се разпределят пропорционално на Процента на покритие на гаранцията, на принципа <i>pari passu</i> или на друг принцип договорен, между ФП и ФМФИБ, след приспадане на нормативно определения размер на съдебни и нотариални такси и другите разходи, свързани със събирането на просрочените суми.</p> <p>Възстановяването продължава до датата, на която ФП, действащ добросъвестно, по разумен търговски начин, и в съответствие с вътрешните си правила и процедури по възстановяване, определи, че процедурата по възстановяване на вземанията от съответния КП се прекратява.</p>
Условия за предоставяне на БФП в единична операция	
Комбинация с БФП	<p>Подкрепата с БФП в рамките на единична операция с ФИ трябва да е пряко свързана и необходима за финансовия инструмент и не може да надвишава стойността на инвестициите, подкрепяни чрез заеми на ниво Финансов инструмент (не е ограничена на ниво проект/Финансиране).</p> <p>Подкрепяните дейности трябва да са в съответствие с Изискванията за допустимост.</p> <p>Не е допустимо рефинансиране по Финансиране да се извършва със средства от БФП, както и Финансирането да се използва за пре-финансиране на БФП (не се счита за префинансиране на БФП опрощаването на част от заема под формата на капиталова отстъпка за постигнати резултати).</p>
Правила за прилагане на БФП	<p>При Комбинация с БФП в рамките на единична операция с ФИ ФП прилага правилата, приложими за Финансовия инструмент (в това число предоставяне, разходооправдателни документи, одит, мониторинг и т.н.).</p> <p>За Финансовия инструмент и за БФП, Финансовият посредник води отделно отчитане.</p> <p>Финансовият посредник изчислява (ако е приложимо) и документира необходимостта от подкрепа с БФП в единична операция (ако е приложимо) и е отговорен за съблюдаването на условията за минимална/държавна помощ.</p>
Предоставяне на средствата за БФП на ФП	Средствата за БФП се предоставят от ФМФИБ на Финансовия посредник по Сметка усвояване като част от съответния авансов/последващ транш
Предоставяне на БФП на Крайни получатели	<p>Финансовият посредник предоставя подкрепа с БФП на Краен получател или в полза на КП на база предварително дефинирани условия в договора за Финансиране:</p> <ul style="list-style-type: none"> - За техническа подкрепа: изплащане на БФП на Краен получател и/или в полза на КП за подготовка на проекта и/или потвърждаване на резултати от изпълнението на проекта (ако е приложимо); - Паралелно със средствата от заема за подкрепа на инвестиции (инвестиционен грант), които не генерират достатъчна възвращаемост или спестяване на разходи, така че дейността да е жизнеспособна или - След успешно завършване на дейностите подкрепени от Финансирането и постигане на предефиниран резултат (Капиталова отстъпка/Capital rebate).

Не се дължи възстановяване на БФП от страна на Крайния получател във връзка с Непълнение по финансиране, освен при Нередност и съмнение за Измама, недопустими разходи и нарушение на изискванията за държавна помощ.

За предоставени средства от БФП, за които е установен случай на Нередност или съмнение за Измама, или друго несъответствие с изискванията на Оперативното споразумение, в това число и във връзка с Изискванията за допустимост и правилата за държавна помощ, ФП възстановява в срок от 20 дни по Сметка усвояване сумата, равняваща се на размера на изплатените средства от БФП, засегнати от Нередност или друго несъответствие.

Финансовият посредник не отговаря за възстановяването на средствата, изплатени на КП за БФП, изключени поради Нередност, ако докаже, че във връзка с дадена Нередност са изпълнени кумулативно следните условия, а именно:

Възстановяване на БФП

- Нередността е възникнала на равнището на Крайния получател;
- Финансовият посредник е изпълнили задълженията си във връзка с приноса от Програмата, засегнат от нередността, съгласно приложимото право и действия с дължимата професионална грижа, прозрачност и старание, очаквани от професионална организация с опит в изпълнението на финансови инструменти;
- Не е било възможно да бъдат събрани средствата, във връзка с които е установена тази нередност, независимо че Финансовият посредник е предприел всички приложими предвидени договорни и законови мерки с дължимата грижа.

Други параметри на Финансовия инструмент

Финансовият инструмент, включително в Комбинация с БФП, следва да допринесе към изпълнението на индикаторите на Програмата за всеки от двата приоритета, а именно:

▪ Приоритет 1:

Показател	Мерна единица	Целева стойност (2029г.)/ Очакван принос на ФИ
ЕЕ в жилищни сгради: Жилища с подобрени енергийни характеристики	жил. сгради	155
Зелена инфраструктура: Зелена инфраструктура, подпомогната за цели, различни от адаптиране към изменението на климата	Хектари	1,2
Устойчив градски транспорт: Капацитет на екологосъобразния подвижен състав за колективен обществен транспорт	Пътници	449
Образователна инфраструктура (предучилищна): Капацитет на класните стаи на нови или модернизираните детски заведения	Лица	503
Образователна инфраструктура (училищна): Капацитет на класните стаи на нови или модернизираните образователни заведения	Лица	1 950
Здравна инфраструктура: Капацитет на нови или модернизираните здравни заведения	лица/година	40 040
ОБЩ: Жители, обхванати от проекти в рамките на стратегии за интегрирано териториално развитие	Лица	383 437
Туризм, култура и спорт: Брой културни и туристически обекти, които получават подпомагане	културни и туристически обекти	3
Мерки за икономическа активност: Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони	кв. м.	72 091

Индикатори на Финансовия инструмент

▪ Приоритет 2:

Показател	Мерна единица	Целева стойност (2029г.)/ Очакван принос на ФИ на ниво ПРР
ЕЕ в жилищни сгради: Жилища с подобрени енергийни характеристики	Жилища	379

Зелена инфраструктура: Зелена инфраструктура, подпомогната за цели, различни от адаптиране към изменението на климата	Хектари	4
Устойчив градски транспорт: Капацитет на екологосъобразния подвижен състав за колективен обществен транспорт	Пътници	1 144
Образователна инфраструктура (предучилищна): Капацитет на класните стаи на нови или модернизираните детски заведения	Лица	1 863
Образователна инфраструктура (училищна): Капацитет на класните стаи на нови или модернизираните образователни заведения	Лица	5 739
Здравна инфраструктура: Капацитет на нови или модернизираните здравни заведения	Лица/ Година	17 160
ОБЩ: Жители, обхванати от проекти в рамките на стратегии за интегрирано териториално развитие	Лица	258 867
Туризм, култура и спорт: Брой културни и туристически обекти, които получават подпомагане	Културни и туристически обекти	8
Мерки за икономическа активност: Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони	Кв.м.	165 325

Целевите стойности, които трябва да бъдат постигнати към края на 2029 г., ще бъдат разпределени между съответните ФГР и по видове региони (в преход/по-слабо развити) пропорционално на алокирания ресурс.

Постигането на горепосочения набор от индикатори и целеви стойности ще се измерва на кумулативна база на ниво ФИ.

Индикативни етапни цели

С оглед осигуряване на разумен темп на инвестициите са предвидени следните индикативни етапни цели за прилагането на Средствата по ПРР:

- Договаряне на 30% и разплащане на 10% от ресурса (вкл. БФП) в допустими дейности и разходи по програмата до 31 декември 2026 г.
- Договаряне на 50% и разплащане на 25% от ресурса (вкл. БФП) в допустими дейности и разходи по програмата до 31 декември 2027 г.
- Договаряне на 80% и разплащане на 50% от ресурса (вкл. БФП) в допустими дейности и разходи по програмата до 31 декември 2028 г.
- Разплащане на 100% от ресурса (вкл. БФП) в допустими дейности и разходи по програмата вкл. за сметка и в полза на крайни получатели до 31.12.2029 г.

В оперативните/ гаранционните споразумения с финансовите посредници ще бъдат заложени срокове и условия за инвестиране на средствата, гарантиращи предприемането на корективни мерки, в т.ч. навременно оттегляне от инструмента в случай на забавено или незадоволително изпълнение от страна на финансовия посредник.

Посоченото ще бъде извършено с оглед навременното пренасочване на ресурса към инструментите, показващи добри резултати или към нови инструменти с потенциал за реализация.

Държавни помощи

Предвиждат се следните режими на държавна помощ („ДП“) в зависимост от финансираните сектори/дейности:

- Режим минимална помощ (помощ по Регламент *de minimis*⁵)
- Режим по Общия регламент за групово освобождаване (ОРГО⁶)
- Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт
- Регламент (ЕС) № 360/2012 (УОИИ *de minimis*)
- Режим „непомощ“ (при липса на икономическа дейност за финансирания проект/КП или прилагане на финансиране/гаранция при пазарни условия)
- Други приложими режими на ДП

ФП изчислява и документира отпуснатата държавна и/или минимална помощ в зависимост от приложението режим. ФП вписва отпуснатата минимална помощ в „Регистъра на минималните помощи“ и подава информация към ФМФИБ за размера на държавната помощ по ОРГО и други режими.

⁵ Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (OJ L 352, 24.12.2013, p. 1–8)

⁶ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (OJ L 187, 26.6.2014, p. 1)

Прехвърляне на икономическата полза	Финансовият посредник осигурява и документираща пълното прехвърляне на икономическата полза (чрез мерки, уговорени между страните) на Крайните получатели (икономическата полза от нулевата премия по Портфейлната гаранция и/или от по-ниска от пазарната лихва, относима за Средствата по Програмата).
Комбинация с други инструменти и БФП в две операции	Крайните получатели могат да получават помощ чрез финансов инструмент или безвъзмездна финансова помощ по друг приоритет или програма на ЕС или от друг инструмент, подкрепен от бюджета на ЕС, при спазване на изискванията относно недопускане на двойно финансиране, в съответствие с приложимите правила, включително по отношение на минималните/ държавни помощи.
Комбинация с други инструменти и БФП в две операции	Не е допустимо рефинансиране на Финансиране да се извършва с безвъзмездна финансова помощ, както и Финансирането да се използва за пре-финансиране по договори за безвъзмездна помощ.
Комбинация с други инструменти и БФП в две операции	Допуска се комбинирано финансиране с ФИ и безвъзмездна финансова помощ в рамките на две отделни операции, т.е. когато БФП по даден проект се предоставя не от ФП, а от съответния Управляващ орган на дадена програма, като в този случай финансирането от ФИ или БФП се подчиняват на приложимите спрямо съответния вид помощ правила.
Отчетност	ФП предоставя на ФМФИБ в предварително одобрена форма месечна и тримесечна отчетна информация за дейността си във връзка с ФГР в съответствие с изискванията на Оперативното споразумение.
Право на достъп	ФП следва да осигури поддържането на одитна следа за всички процедури и финансирани дейности и да предоставя достъп до помещенията си, документите и счетоводните записи за допустимия портфейл за проверки от всяко национално или европейско лице, надлежно упълномощено от приложимо право да извършва одит и/или контролна дейност (в т.ч. ФМФИБ, УО на ПРР 2021-2027 г., Одитния орган, ЕК, Сметна палата на РБ и Европейската сметна палата), както и да осигури спазването на тези изисквания и предоставянето на такъв достъп и от Крайните получатели.
Мониторинг и одит	Мониторингът на дейността на ФП обхваща регулярни документални проверки и проверки на място при ФП (поне една в периода на изпълнение на Оперативното споразумение) от ФМФИБ. При необходимост проверки може да се извършват и при Краен получател. Стандартно проверките включват преглед на поддържаните от ФП кредитни досиета и спазването на изискванията на ОС, включително по отношение на правилата за допустимост и държавни помощи. Въз основа на процеса по мониторинг ФМФИБ и УО извършват верификация на разходите, отчетени като Допустими по инструмента.
Комуникация и видимост	При изпълнение на инструмента се прилагат изискванията за комуникация и видимост съгласно посоченото в чл.50 на Регламент 1060/2021 г.
Инвестиционна политика и Бизнес план за ФГР	Инвестиционната политика и бизнес плана за ФГР следва да бъдат изготвени и представени като част от предложението на участника за изпълнение на поръчката съгласно неговата оферта. ФП следва да следи за изпълнението на Инвестиционната си стратегия и Бизнес план и може периодично да предлага на ФМФИБ изменението им, при някоя от следните хипотези: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Промяна на Инвестиционната стратегия на ФМФИБ за ФИ, договорена с УО; ▪ При настъпване на съществени събития на макроикономическо ниво; и ▪ По инициатива на ФМФИБ и ФГР при извънредни обстоятелства, различни от упоменатите по-горе.
Прекратителни условия	В Оперативното споразумение се определят условия за неговото прекратяване при настъпване на определени събития, в това число и във връзка с изпълнението на Финансовия инструмент, като например размер на Финансирането, засегнати от Неизпълнение, надхвърлящи предварително определена стойност или превишаване от ФП на определен процент изключени Финансирането.
Условия за реинвестиране на ресурса/	Условията за реинвестиране на ресурса ще бъдат договорени с ФП в Оперативното споразумение.

	<p>Предвижда се в ОС да бъде включена възможност по време на Периода на допустимост възстановените на ФИ средства да могат да бъдат използвани отново за инвестиции и такса за управление.</p> <p>В допълнение, се предвижда в съответствие с изискванията на Регламент 1060/2021, за период не по-малък от осем години след изтичане периода на допустимост (т.е. поне до 2037 г.) възстановените средства по линия на ПРР да могат да бъдат използвани в съответствие с целите на ПРР чрез същия ФИ или, след изтеглянето на ресурса от него, чрез друг(и) ФИ, или други форми на подкрепа, със съгласието на УО.</p>
Допълнително възлагане на ресурс през следващи програмни периоди	<p>Предвижда се в ОС да бъде включена възможност за предоставяне на допълнителен ресурс, изпълняван в рамките на следващ програмен период, при спазване на ограниченията на чл. 116, ал.2 от ЗОП по отношение на максимално допустимите прагове за увеличаване на стойността на сключеното въз основа на процедура по ЗОП първоначално Оперативно споразумение.</p> <p>При всички случаи, предоставянето на допълнителната подкрепа следва правилата за допустимост на следващия програмен период.</p>
Индикативни условия на Финансиране	
Вид	Дългово финансиране под формата на инвестиционни кредити и/ или оборотни кредити, финансов лизинг, кредити за ЕЕ, с възможност за комбинация с грантов компонент, в зависимост от Допустимите дейности по сектори.
Размер	<p>Максималният размер на Финансирането за даден КП е в зависимост от ограниченията произтичащи от приложимия режим на държавна/минимална помощ.</p> <p>Максималният размер на индивидуална кредитна експозиция на ФП със Средства от програмата към група свързани лица, с изключение на държавата, не може да надвишава 20% от договорените средства за заеми по Програмата съгласно ОС със съответния ФП. Отклонения от така поставеното ограничение се допускат само с изричното писмено разрешение на ФМФИБ.</p>
Лихва върху средствата по ПРР	Лихвата върху Средствата по ПРР се определя за съответния вид КП на база на офертата на ФП в процедурата за подбор, като е възможно да се начислява 0% лихва по средствата от ПРР 2021-2027 за интервенции във всички сектори посочени в поле Допустими дейности по-долу.
Собствено участие	Мин. 5% с възможност за редукция до 0% за физически лица, общини и крайни получатели от публичния сектор.
Срок/Матуритет	Максималният срок за погасяване следва да не е по-дълъг от 240 месеца, съобразно политиката на ФП
Гратисен период	До 36 месеца, с възможност за удължаване съобразно политиката на финансовия посредник
Срок за усвояване	До края на Периода на инвестиране (31.12.2029 г.)
Други условия	<p>При дизайна на финансовите продукти и в зависимост от приложимия режим на държавни помощи може да се предвиди:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Асиметрично разпределение на загубата (гаранции, които покриват първоначалния риск от загуба); ▪ Асиметрично разпределение на печалбата (разпределението не е на базата на равни права на публичния и частния ресурс за Финансиране, а дава преференция на частния ресурс) ▪ Преференциално възнаграждение към ФП при постигане на конкретни резултати; ▪ Асиметрично усвояване и погасяване на сумите по заемите; ▪ Асиметрично обезпечаване на публичните и частни средства.
Изисквания за допустимост	
Целеви крайни получатели	<p>За всички сектори: Общински власти; ПЧП; търговско дружество (частно, държавно или общинско).</p> <p>Всички Целеви крайни получатели следва да отговарят на следните изисквания:</p>

-
- да имат правен статут, който им позволява да получават финансиране и да реализират Допустими дейности;
 - да имат подходящ правен интерес в активите, в които се извършва инвестицията;
 - проектът да се реализира в териториалния обхват на съответния ФГР.

В допълнение на горепосоченото се предвиждат и следните цели КП по сектори:

Образователна инфраструктура и оборудване: частни училища, частни ясли и детски градини; колежи; висши училища; публични организации, към които има държавни средни училища;

Здравеопазване и социална инфраструктура: здравни заведения;

Туризъм, култура и спорт: асоциация/сдружение на структури на централната или местната власт; НПО; културни организации; институции на вероизповеданията;

Енергийна ефективност: собственици и/или ползватели на обекти в жилищни сгради; сдружения на собствениците; публични, частни или ПЧП доставчици на енергийни услуги, в т.ч. с предмет на дейност изпълнение на услуги по ЕСКО договори за енергоспестяване с гарантиран резултат; Висши училища и организации, управляващи студентски общежития; Здравна и социална инфраструктура; Образователна инфраструктура; Културна инфраструктура и други сгради с обществени функции.

▪ **Сектор „Инфраструктурни мерки за насърчаване на икономическата активност“**

- Насърчаване на мерки за инфраструктура за бизнес и предприемачество (вкл. сгради), бизнес и индустриални паркове и друга инфраструктура за иновации и развитие на МСП;
- Други дейности, допустими за подкрепа в съответствие с ПРР.

Възможна е комбинация с ФИ в една операция с до 50% БФП на ниво финансов инструмент. На крайни получатели, които разработват нова индустриална зона, е възможно да бъде предоставена БФП в размер на до 20% за изграждане на довеждаща инфраструктура. За частноправни организации БФП може да се ползва при разработване и развитие на индустриална зона, вкл. за финансиране на довеждаща инфраструктура

▪ **Сектор „Енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради“**

- Мерки за енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради (в т.ч. студентски и ученически общежития), включително конструктивно (и сеизмично) укрепване, системи за отопление и климатизация, възможност за интегрирани инсталации за възобновяема енергия на място за собствено потребление и възможност за присъединяване към електропреносната мрежа за продажба на излишни количества, оборудване за зареждане на електромобили, цифровизация на сградите, зелена инфраструктура и др.;
- ЕЕ и обновяване на сгради: За собственици/ ползватели на жилища ФИ се ползват в комбинация с БФП, при диференциран подход и приоритет на домакинства в риск от енергийна бедност. Прилагане на капиталови отстъпки при постигане на по-висок клас на енергопотребление;
- Кредитни линии и гаранции на компании, изпълняващи проекти за стимулиране пазара на ЕСКО договори;
- Други дейности, допустими за подкрепа в съответствие с ПРР.

Мерките могат да се изпълняват на територията на цялата страна, но само при осигуряване на ЕЕ на цялата сграда с цел постигане най-малко клас на енергопотребление „В“ на сградата и най-малко 30% намаляване на преките и непреките емисии на парникови газове. Процентът на спестяванията се изчислява от сертификата за енергийни характеристики на сградата, обект на интервенция, на генерирани емисии преди и след въвеждане на енергоспестяващите мерки (ЕСМ).

Възможност за комбинация с БФП (в т.ч. възможност за техническа помощ) в една операция с повишаване на интензитета на предоставеното БФП при постигане на по-висок клас енергийна ефективност (например 40% при постигане на енергиен клас Б и 50% БФП при постигане на енергиен клас А и А+). По преценка на ФП, продуктът може да предвижда възможността за предоставяне на 100% БФП за лица с ниски доходи (с доходи под прага на бедност) и/или ползващи енергийни помощи.

Допустими дейности

Разходите за енергиен одит и др. административни разходи (вкл. за технически паспорти/обследвания) може да се финансират на 100% с техническа помощ например такава, предоставена посредством ваучери и други приложими форми на подкрепа.

Възможно е кредитното финансиране за ЕЕ да се предоставя само със средства от ПРР (без Съфинансиране) при лихва 0% и без допълнителни такси и комисиони, в зависимост от условията на приложимия режим на държавни помощи.

▪ **Сектор „Устойчива мобилност“**

Мерките могат да включват всички видове инвестиции в инфраструктура и оборудване, включително но не само:

- разработване на ПУГМ, въвеждане на интелигентни транспортни системи и др. мерки за дигитализация на транспорта;
- подмяна на подвижния състав на обществения транспорт с екологично чист, зарядна инфраструктура за чисти превозни средства;
- велосипедна и пешеходна мрежа, транспортна инфраструктура, вкл. улици и съоръжения във връзка с развитието на интегрирана система за обществен транспорт, мерки за подобряване на достъпността и безопасността на транспорта;
- подобряване на връзките между градски, междуградски автобусен, железопътен, въздушен, вътрешноводен и морски транспорт, като част от реализиране на интермодални превози и др.;
- други дейности, допустими за подкрепа в съответствие с ПРР.

Възможно е комбиниране на БФП и ФИ в рамките на една операция, в която БФП не надвиша 50% на ниво финансов инструмент, както и в две отделни операции, когато БФП се осигурява от други източници.

▪ **Сектор „Зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства“**

- изграждане на обществени зони за отдих и зелени площи, включително физически елементи на градската среда и зелена инфраструктура за сгради и междублокови пространства;
- мерки за повишаване на сигурността, вкл. пътна безопасност и подобряване на готовността на институциите да реагират в случай на инциденти;
- обновяване на квартали/специфични територии с неблагоприятни социално-икономически характеристики, при спазване на принципа за несегрегация;
- други дейности, допустими за подкрепа в съответствие с ПРР.

Възможно е комбиниране на БФП и ФИ в рамките на една операция, в която БФП не надвиша 50% на ниво финансов инструмент за публични субекти.

▪ **Сектор „Образователна инфраструктура и оборудване“**

- Образователна инфраструктура и оборудване (вкл. училищни автобуси) за предучилищно, училищно и висше образование, както и детски ясли и градини.
- Инвестициите в обекти от предучилищното и училищното образование следва да отговарят на изискванията, регламентирани в националното законодателство и да включват определен набор от мерки, препоръчани от МОН (спортни площадки, площадки за игри или за безопасност на движението, дидактически материали, уреди за пречистване на въздуха и др.);
- Други дейности, допустими за подкрепа в съответствие с ПРР;
- Не се подкрепят инвестиции в STEM.

Предвижда се възможност за комбинирана подкрепа (БФП и ФИ) в рамките на една операция, с до 40% БФП на ниво финансов инструмент.

▪ **Сектор „Здравеопазване и социална инфраструктура“**

- подпомагане на общопрактикуващи лекари (индивидуални и групови практики) с фокус върху отдалечените и труднодостъпни места;
- мобилни кабинети в подкрепа на провеждане на информационни кампании и профилактика;
- обновяване на медицинската апаратура в болниците, свързана с диагностика на сърдечно-съдови и онкологични заболявания;
- ново строителство на общинска здравна инфраструктура при наличие на солидна обосновка за необходимостта от допълнителен капацитет и в съответствие с картата на здравните услуги;
- изграждане и оборудване на нови социални услуги в общността за резидентна грижа за лица над трудоспособна възраст (без увреждания и с възможност за самообслужване) - част от реформата в Дългосрочната грижа;

- нови интегрирани здравно-социални услуги в общността за резидентна грижа за възрастни хора с трайни увреждания, нуждаещи се от постоянни медицински грижи и възрастни хора, които не могат да се обслужват сами и се нуждаят от постоянни медицински грижи - част от реформата в Дългосрочната грижа;
- нови социални услуги в общността за спешно настаняване и осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация;
- базирани в общността центрове за ранно детско развитие за подкрепа на деца и техните родители и семейства (предоставящи основно дейности за консултиране, обучение и терапия, както и работа в общността, застъпничество и посредничество);
- други дейности, допустими за подкрепа в съответствие с ПРР.

Предвижда се възможност за комбинирана подкрепа (БФП и ФИ) в рамките на една операция, с до 50% БФП на ниво финансов инструмент за техническа подкрепа и/или инвестиционна цел.

▪ **Сектор „Туризм, култура и спорт“**

- инфраструктура и оборудване за масов спорт;
- съхранение и развитие на културното наследство: инфраструктура и оборудване за културни организации, обекти и сгради, включително създаване на ключови регистри и дигитализация на културни ценности;
- разработване на планове за опазване и управление на обектите на недвижимото културно наследство;
- съхранение и развитие на природното наследство, вкл. инвестиции в инфраструктура за планински туризъм (напр. хижи и заслони);
- общодостъпна дребномащабна инфраструктура и меки мерки за насърчаване развитието на местни забележителности и атракции, включително популяризирането на устойчиви форми на туризъм: екотуризъм (отговорно пътуване до природни места без да се засяга дивата природа), селски (насърчаващ алтернативна заетост в селските райони), културен (развитие на културни забележителности и атракции опазващи културното наследство, както и активно изживяване и участие в културни прояви и творчески процеси); крайбрежен и морски (с внимание към околната среда и местните традиции, свързани с рибарство и аквакултури);
- други дейности, допустими за подкрепа в съответствие с ПРР.

Предвижда се възможност за комбинирана подкрепа (БФП и ФИ) в рамките на една операция с до 50% БФП на ниво финансов инструмент за културна инфраструктура, културно наследство и туристическа инфраструктура и до до 40 % БФП на ниво финансов инструмент за спортна инфраструктура.

Средствата за Финансиране следва да се предоставят за Допустими дейности, които попадат в териториалния обхват на съответното ФГР за Северна и Южна България по всеки от двата приоритета, както следва:

- По Приоритет 1 „Интегрирано градско развитие“ допустими са инвестиции в 10 градски общини в България:
 - **Северна България** - Видин, Плевен, Русе, Велико Търново, Варна;
 - **Южна България** - Бургас, Стара Загора, Пловдив, Столична община и Благоевград.

С цел развитие на функционални зони и засилване на функционалните връзки между големите градски общини и граничещите с тях селски общини инвестициите, насочени към индустриални зони/паркове, пътна инфраструктура и устойчива мобилност се финансират и за териториите на съседни селски общини, когато са включени в интегрирани проекти на градските общини. Подпомаганите мерки следва:

- да бъдат предвидени в плановете за интегрирано развитие на общините (ПИРО), разработени от местните общински власти, като това се удостоверява със становище за съответствие от съответната община, което се предоставя на КП. В становището общината следва да потвърди съответствието с ПИРО на потенциалните инвестиции и в тази връзка да изрази принципната си подкрепа за финансирането им с ФИ/БФП по Приоритет 1 на ПРР. За избягване на съмнение, градските власти нямат правомощия и не могат да се намесват при избора на проекти за финансиране от ФП.

Териториално разпределение

- за секторите пътна инфраструктура, образование, здравеопазване, социална политика и култура – да съответстват на картите на нуждите в сектора, изготвени от държавните органи. Съответствие с картите няма да се изисква за общински пътища и нова образователна инфраструктура.

▪ **По Приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“ допустими са инвестиции в 40 средни и по-малки градски общини:**

- **Северна България** - Враца, Ловеч, Лом, Монтана, Троян, Габрово, Горна Оряховица, Севлиево, Разград, Свищов, Силистра, Добрич, Търговище, Шумен,
- **Южна България** - Сливен, Ямбол, Нова Загора, Айтос, Карнобат, Казанлък, Свиленград, Харманли, Димитровград, Кърджали, Хасково, Асеновград, Велинград, Смолян, Пазарджик, Пещера, Панагюрище, Карлово, Ботевград, Гоце Делчев, Дупница, Кюстендил, Перник, Петрич, Самоков, Сандански.

С цел засилване на градско-селските връзки и функционални зони, ПРР подкрепя интервенции на цялата територия на страната за мерките, които попадат извън обхвата на „Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони“ (СПРЗСР) като здравна инфраструктура, енергийна ефективност на жилищни сгради, туризъм, индустриални зони/паркове, пътна инфраструктура и устойчива мобилност. Мерките за устойчива градска мобилност са допустими на територията и на селски общини, които не граничат с градски, при ясно обоснована необходимост и интегриран характер на инвестицията.

Подкрепените мерки по П2 следва:

- да бъдат предвидени в ИТСП на регионите от ниво NUTS2, като това се удостоверява със становище за съответствие от регионалните съвети за развитие (РСР), което се предоставя на КП. В становището си РСР следва да потвърди съответствието с ИТСП на потенциалните инвестиции и в тази връзка да изрази принципна подкрепа за финансирането им с ФИ/БФП по Приоритет 2 на ПРР. За избягване на съмнение регионалните съвети нямат правомощия и не могат да се намесват при избора на проекти за финансиране от ФП.

Горепосоченото становище не се изисква за инвестиции, които са част от концепции за ИТИ, които са предварително одобрени и проверени за съответствие от РСР.

- за секторите пътна инфраструктура, образование, здравеопазване, социална политика и култура – да съответстват на картите на нуждите в сектора, изготвени от органите, отговорни за съответните политики. Съответствие с картите няма да се изисква за общински пътища и нова образователна инфраструктура.

Допустими разходи

Разходи, извършени за допустими дейности и Такса за управление, съгласно изискванията на настоящия документ, Постановление № 86/01.06.2023 г. на Министерски съвет и Регламент 1060/2021 г.

Недопустими дейности

С Финансовия инструмент не може да се предоставя подкрепа за:

- Финансиране с цел рефинансиране на съществуващи заеми.
- Финансиране на елементите на инвестициите, които са физически завършени или изцяло изпълнени към датата на решението за инвестицията;
- Извеждането от експлоатация или изграждането на атомни електроцентрали;
- Инвестиции за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейности, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО;
- Производството, обработката и продажбата на тютюн и тютюневи изделия;
- Предприятие в затруднено положение, както е определено в чл. 2, т.18 от Регламент (ЕС) №651/2014, освен ако предоставянето на подкрепа е разрешено по силата на правила за предоставяне на помощ de minimis или на правила за временна държавна помощ, предназначени за справяне с извънредни обстоятелства;
- Инвестиции в летищна инфраструктура, с изключение на съществуващи регионални летища, както е определено в чл. 2, т.153 от Регламент (ЕС) №651/2014, във всеки от следните случаи:
 - при мерките за смекчаване на въздействието върху околната среда; или

-
- при системи за сигурност, безопасност и управление на въздушното движение, произтичащи от системата за управление на въздушното движение;
 - Инвестиции за обезвреждане на отпадъците в депа за отпадъци, с изключение на инвестициите за извеждане от експлоатация, преобразуване или обезопасяване на съществуващи депа, при условие, че тези инвестиции не увеличават капацитета им;
 - Инвестиции за увеличаване на капацитета на съоръжения за третиране на остатъчни отпадъци, с изключение на инвестиции в технологии за оползотворяване на материали остатъчни отпадъци за целите на кръговата икономика;
 - Инвестиции, свързани с производството, преработката, транспорта, разпространението, съхранението или изгарянето на изкопаеми горива, с изключение на:
 - замяната на отоплителни системи на твърди изкопаеми горива, а именно въглища, торф, лигнитни въглища, нефтени шисти, с газови отоплителни системи, с цел:
 - осъвременяване на районните отоплителни и охладителни системи до статуса на „ефективни районни отоплителни и охладителни системи“, съгласно определението в чл. 2, т. 41 от Директива 2012/27/ЕС;
 - модернизиране на инсталациите за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия до статуса на „високоэффективно комбинирано производство на енергия, съгласно определението в чл. 2, т. 34 от Директива 2012/27/ЕС;
 - инвестиции в котли и отоплителни инсталации, работещи с природен газ, в жилища и сгради, заместващи инсталации, работещи на базата на въглища, торф, лигнитни въглища или нефтени шисти;
 - Инвестиции в разширяването и промяната на предназначението, преобразуването или преоборудването на газопреосни и разпределителни мрежи, при условие че тези инвестиции подготвят мрежите за добавяне в системата на възобновяеми и нисковъглеродни газове, като водород, биометан и синтетичен газ и позволяват заместването на инсталации за твърди изкопаеми горива;
 - Инвестиции в:
 - Чисти превозни средства, както е определено в Директива 2009/33/ЕО на ЕП и на Съвета за обществени цели; и
 - Превозни средства, въздухоплавателни средства и плавателни съдове проектирани и конструирани или приспособени за използване от службите за гражданска защита и противопожарните служби.

Други недопустими дейности свързани с:

- Производство или търговия с всякакви продукти или дейности, считани за незаконни по силата на закони или подзаконовни актове на приемащата държава или международни конвенции и споразумения;
- Всякаква икономическа дейност, свързана с порнография или проституция;
- Научноизследователска и развойна дейност или технически приложения, свързани с програми или решения за електронни данни, които целят по-конкретно да подкрепят:
 - Всички дейности, включени в Изключени сектори, посочени по-горе;
 - Създаването на възможност за незаконно проникване в електронни мрежи за данни; или
 - Създаването на възможност за незаконно изтегляне на електронни данни.
- Научноизследователската и развойна дейност или техническите приложения, свързани с:
 - Клонирането на хора за научни или терапевтични цели; или

- Генетично модифицирани организми (ГМО).

В зависимост от приложимите режими на държавна помощ, ще бъдат съобразени и съответните ограниченията, относими към същите.

Следните разходи не са допустими за получаване на финансиране:

- лихви по дългове, освен във връзка с безвъзмездни средства, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
- покупка на земя на стойност над 10% от общите допустими разходи за съответната операция; за изоставени земи и за такива, използвани преди това за промишлени цели, които включват сгради, това ограничение се увеличава на 15%; за финансови инструменти, тези проценти се прилагат по отношение на приноса от програмата, изплатен на крайния получател, или, в случай на гаранции – по отношение на размера на съответния заем;

Недопустими разходи

Съгл. Постановление на МС № 86 от 1 юни 2023 г. при подкрепа чрез безвъзмездна финансова помощ възстановимият данък върху добавената стойност не е допустим за съфинансиране от ЕФСУ, включително при комбинирана подкрепа чрез финансов инструмент и безвъзмездна финансова помощ в рамките на единична операция.

Подлежи на обсъждане възможността в допълнение на ресурса по ПРР да се предостави на ФП да управляват ресурса за ФИ и на други програми, с които може да се постигне допълняемост и разширяване на обхвата на целевите КП и допустимите дейности по ПРР, както следва:

1. ДЪЛГОВ ФИНАНСОВ ИНСТРУМЕНТ ЗА ИНТЕГРИРАНИ ТЕРИТОРИАЛНИ ИНВЕСТИЦИИ ПО ПРОГРАМА „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА“ 2021-2027 (ПКИП)

Ресурсът за ФИ по ПКИП е възложен на ФМФИБ с подписаното с УО на програмата Споразумение за финансиране от 16.02.2023 г. Предвидената по линия на ПКИП подкрепа за растеж и конкурентоспособност на МСП в рамките на нови/съществуващи индустриални паркове и извън тях ще се изпълнява чрез дългов финансов инструмент за Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ). Подкрепата може да е насочена за развитие на парковете чрез финансиране на жизнеспособни инвестиции в предприятия, или извън парковете в съответствие със Стратегията за териториално развитие на район от ниво NUTS 2.

Основни параметри на Финансовия инструмент за ИТИ по ПКИП

Цел на инструмента	Цел на този продукт е да финансира проекти, свързани с развитието на жизнеспособни инвестиции в предприятията, в индустриалните паркове или извън тях, в съответствие със Стратегията за териториално развитие на района чрез дългови инвестиции, включително и директно или чрез участие в транширани, синдикирани, клубни, unitrache финансираня, заедно с търговски банки. Очаква се проектите да се характеризират с относително висок риск и капиталоемкост, което би затруднило финансирането им от съществуващите пазари за рисково и дългово финансиране.
Планирана комбинация с БФП	Не
Режим на държавна помощ	Най-подходящият/те режим/и за предоставяне на държавна/минимална помощ ще бъде/ат определен/и след приключване на пазарните консултации на базата на дефинираните параметри на финансовите продукти.
Бюджет на инструмента	70,4 млн. лева
Максимална стойност на инвестицията	До 9,8 млн. лева (5 млн. евро) публичен ресурс
Типове инвестиции	Подкрепата за жизнеспособни инвестиции в предприятията, в индустриалните паркове или извън тях, в съответствие със Стратегията за териториално развитие на района.
Привлечено частно финансиране	Мин 30% от инвестираня в КП ресурс, с възможност за ко-инвестиции
Асиметрия	Не
Вид финансиране	Заеми, вкл. подчинен и/или необезпечен дълг, обвързан с резултата на проекта и/или предприятието. В случай че се потвърди в рамките на пазарна консултация, възможност за обособяване на гаранционен прозорец, както за предоставяне на кредитни подобрения на независими частни инвеститори (НЧИ), финансиращи такива проекти, така и за обособяване на лимит за вградени гаранции
Целеви крайни получатели	МСП, Small mid-caps и Mid-caps

2. ДЪЛГОВ ФИНАНСОВ ИНСТРУМЕНТ ЗА ПРИОРИТЕТ „ОТПАДЪЦИ“ НА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“ 2021-2027 (ПОС)

По Приоритет „Отпадъци“ на ПОС предложеният за изпълнение ФИ е предназначен за финансиране на собствено участие по проекти, одобрени за финансиране с БФП, както и за самостоятелен заем. Предстои договаряне на Споразумението за финансиране между УО на ПОС и ФМФИБ, което е условие и предпоставка за потенциално възлагане на ресурса чрез ФГР и на този етап ФИ е включен индикативно за обсъждане в рамките на настоящите пазарни консултации.

Основни параметри на Финансовия инструмент за Отпадъци по ПОС

Цел на инструмента	Осигуряване на финансова подкрепа при облекчени условия за целевите КП за насърчаване на прехода към кръгова икономика в съответствие с приетия Националния план за управление на отпадъците в Република България за периода 2021 – 2028 г.
Планирана комбинация с БФП	В две отделни операции При прилагането на комбинирана подкрепа с ФИ и безвъзмездни средства следва да се прецени на ниво проект за каква част от инвестицията е необходима подкрепата на безвъзмездно финансиране и за каква част може да се приложи финансов инструмент (допусканията са за средни стойности от 15% за ФИ).
Режим на държавна помощ	Най-подходящият/те режим/и за предоставяне на държавна/минимална помощ ще бъде/ат определен/и след приключване на пазарните консултации на базата на дефинираните параметри на финансовите продукти.
Бюджет на инструмента	29.33 млн. лева, с възможност за увеличение при идентифициран пазарен потенциал от ФП
Привлечено частно финансиране	Мин 30% от инвестирания в КП ресурс
Очакван общ размер на инвестициите с БФП	400 млн. лв.
Вид финансиране	<ul style="list-style-type: none"> ▪ заем за собственото участие при проекти с комбинирано финансиране с БФП за инфраструктура за управление на битовите отпадъци ▪ самостоятелен заем за проекти за рециклиране
Целеви крайни получатели	Общини, юридически лица с нестопанска цел, юридически лица със стопанска цел (с изключение на организациите по оползотворяване на отпадъци, чиято дейност се финансира със средства от продуктите такси/лицензионни възнаграждения).
Допустими дейности	Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци за РСУО ⁷ съгласно Приложение № 8 на НПУО ⁸ 2021-2028 г.;
Недопустими дейности	Мерки за рециклиране, допустими в комбинация с разделно събиране и предварително третиране на разделно събрани отпадъци.
Недопустими дейности	Дейности, финансирани със средства от продуктови такси/лицензионни възнаграждения, вкл. подкрепа за оползотворяващи организации по реда на Закона за управление на отпадъците.

⁷ Регионално сдружение за управление на отпадъците

⁸ Национален план за управление на отпадъците

Изграждане на инсталации за изгаряне и/или друго оползотворяване на отпадъци с производство на енергия;

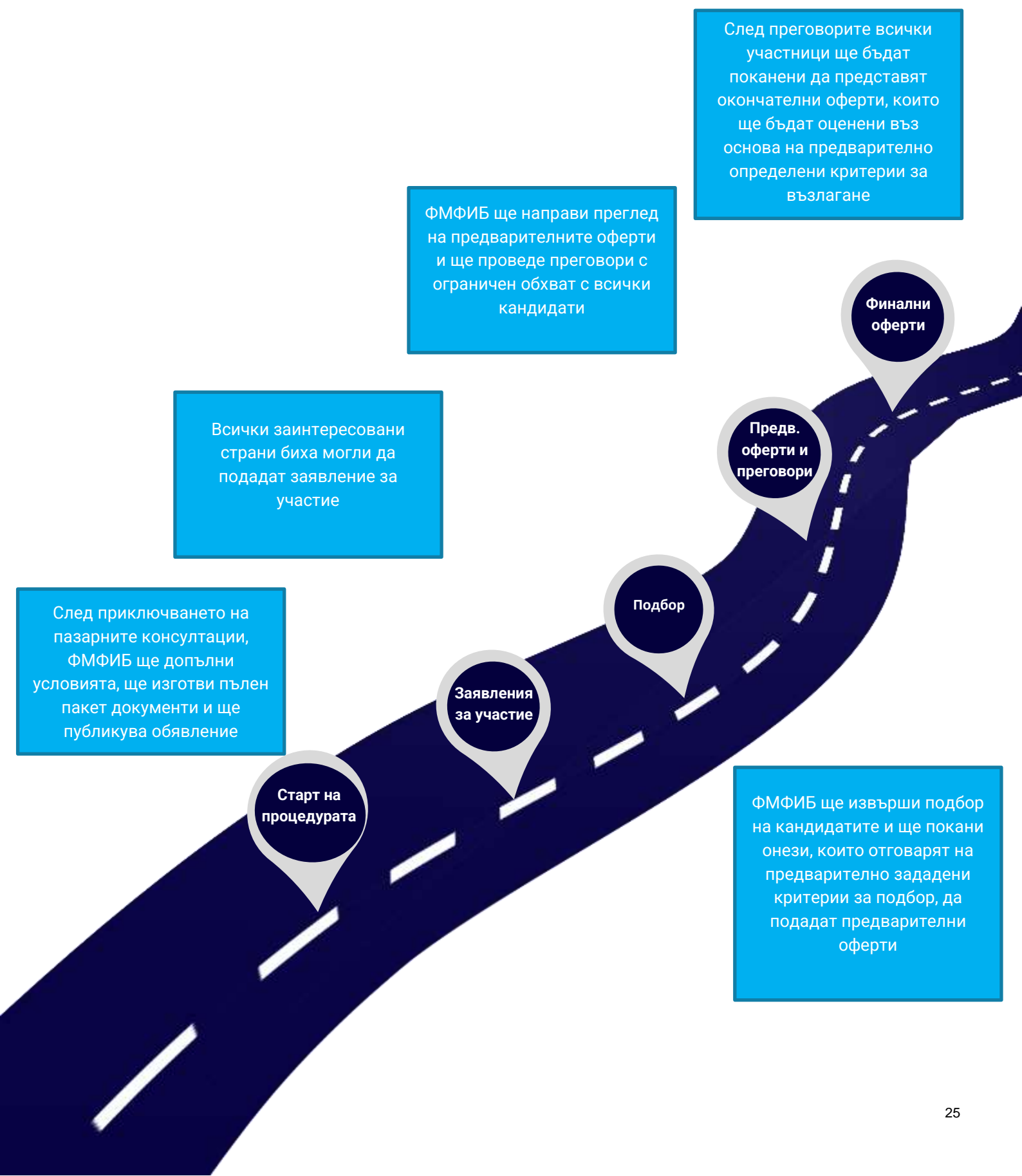
Изграждане на инсталации за предварително третиране на смесено събрани битови отпадъци

3. РЕЦИКЛИРАН РЕСУРС ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНИ В РАСТЕЖ“ 2014-2020 (ОПРР 2014-2020)

Възможно е възлагане на допълнителен ресурс от рециклираните средства (върнати средства от КП и освободени от гаранционен финансов продукт) по ФИ на ОПРР 2014-2020, които са със сходен териториален обхват и допустими дейности/сектори като ФИ по ПРР, което ще даде възможност за допълняемост на двата вида инструменти.

Предстои договаряне на Споразумението за рециклирания ресурс между УО на ОПРР 2014-2020 и ФМФИБ, което е условие и предпоставка за потенциално възлагане на ресурса чрез ФГР и на този етап тази възможност е включена индикативно за обсъждане в рамките на настоящите пазарни консултации.

- ❑ След приключването на пазарните консултации, екипът на ФМФИБ ще изготви пълен пакет документи и ще публикува обявление за обществена поръчка в съответствие със Закона за обществените поръчки
- ❑ ФМФИБ предвижда да прилага двуетапна процедура, включваща етап на подбор и фаза на възлагане, като последната обхваща ограничени преговори с кандидатите

Комбинация на финансови инструменти с безвъзмездни средства в единична операция в програмен период 2021-2027

1. Общи положения и нормативна рамка.

Комбинация на подкрепа чрез финансови инструменти с безвъзмездни средства в единична операция се осъществява на базата на разпоредбите на чл.58, т.5-7 от Регламент (ЕС) № 1060/2021 г., чл.24, ал.7 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление и Наредбата за определяне на условията и правилата за предоставяне на подкрепа чрез финансови инструменти, комбинирането на финансови инструменти с безвъзмездна финансова помощ, изпълнението на финансовите инструменти и правилата за управление и контрол, приета с ПМС № 105, обн., ДВ, бр. 66 от 1.08.2023 г. (Наредбата).

Финансовите инструменти могат да се комбинират с подкрепа от програма под формата на безвъзмездни средства („БФП“) в рамките на единична операция по финансов инструмент и в рамките на едно споразумение за финансиране, като и двата отделни вида подкрепа се предоставят от субекта, изпълняващ финансовия инструмент. В съответствие с чл.9, ал.2 от Наредбата, цитирана по-горе, при комбиниране на подкрепа чрез финансови инструменти и безвъзмездни средства в единична операция за финансов инструмент, безвъзмездната финансова помощ може да се предоставя от или под контрола на лицето, изпълняващо Холдинговия фонд, и/или от субектите, изпълняващи съответните специални фондове, или при гаранциите – от субектите, предоставящи съответните заеми. Финансовият инструмент по чл. 8, т. 1 се изпълнява в рамките на едно финансово споразумение и в рамките на едно оперативно или гаранционно споразумение.

В съответствие с чл.9, ал.1 от Наредбата, за цялата единична операция се прилагат правилата за изпълнение на финансовия инструмент, включително относно структурата на управление и допустимостта на Крайните получатели („КП“), допустимост на разходите, механизъм на плащания, разходи за и такси за управление, мониторинг, докладване, осигуряване на одитна следа, нередности, финансови корекции, отчитане, възстановяване на недопустими разходи и суми, засегнати от нередности и др.

В програмния период 2021-2027 г. правото на ЕС и националното законодателство позволяват два вида комбинирана подкрепа чрез ФИ и БФП:

- В две отделни операции, съгласно чл.58(4) от Регламент (ЕС) № 1060/2021 и чл.8, ал.2 от Наредбата;
- В единична операция, съгласно чл.58(5) от Регламент (ЕС) № 1060/2021 и чл.8, ал.1 от Наредбата;

Съществената промяна е свързана с разширяване на възможните опции за комбинирана подкрепа в единична операция. В допълнение на БФП под формата на лихвени субсидии, гаранционни такси и техническа подкрепа за подготовка на инвестиция, в програмен период 2021-2027 се добавят и други видове комбинация, включително с БФП под формата на инвестиционни грантове.

В съответствие с разпоредбите на чл.10 от Наредбата, при комбиниране на ФИ и БФП в единична операция, подкрепата от програмата под формата на безвъзмездни средства трябва да е пряко свързана и необходима за финансовия инструмент и не може да надвишава на равнище финансов инструмент, стойността на инвестициите, подкрепяни чрез финансовия продукт. Независимо от посоченото, в съответствие с разпоредбите на чл.10 ал.2 от Наредбата, подкрепата от програмата под формата на безвъзмездни средства може да надвишава стойността на инвестициите, подкрепяни чрез финансовия продукт на равнище проект/инвестиция, изпълняван/изпълнявана от краен получател. Разпоредбата позволява в някои ограничени случаи КП да получат по-висока подкрепа от БФП, отколкото от ФИ.

Подкрепата чрез финансови инструменти се предоставя чрез плащания към или в полза на крайни получатели при комбинация в единична операция, включително с възможност за плащания на БФП към КП.

В изпълнение на чл.14 от Наредбата, субектите, изпълняващи финансов инструмент, комбиниран с безвъзмездна финансова помощ, осигуряват отделно счетоводно отчитане и отделно докладване на двата вида подкрепа.

Предвид разпоредбите на чл.58, ал.7 от Регламент (ЕС) № 1060/2011 и чл.13 от Наредбата, сборът от всички форми на комбинирана подкрепа не може да надхвърля общия размер на съответната разходна позиция. Безвъзмездните средства не може да се използват за възстановяване на подкрепа, получена от финансови инструменти. Финансовите инструменти не може да се използват за предварително финансиране на безвъзмездни средства. Независимо от това трансформиране на подкрепа чрез финансов инструмент в безвъзмездни средства, отпуснати от субект, изпълняващ финансов инструмент, както и трансформиране на безвъзмездни средства, предоставени от субект, изпълняващ финансов инструмент в подкрепа чрез финансов инструмент, е допустимо при спазване на изискването за ненадвишаване на размера на разходната позиция.

В изпълнение на разпоредбата на чл.13, ал.2 от Наредбата е възможно предоставянето на комбинирана подкрепа в единична операция чрез финансови инструменти и безвъзмездни средства въз основа на постигнати резултати при изпълнение на инвестицията. В тези случаи безвъзмездните средства могат да се предоставят като капиталови отстъпки или опрощаване на заема, с който е финансирана инвестицията, както и под формата на възстановима безвъзмездна помощ или безвъзмездна помощ, конвертируема във финансов продукт.

Двете форми на подкрепа се предоставят от субект, изпълняващ финансов инструмент. В съответствие с чл.9, ал.2 от Наредбата е възможна и структура, при която субект, изпълняващ специален фонд или при гаранциите – субект, предоставящ съответните заеми – може да предоставя финансовия продукт, а холдинговият фонд („Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД, „ФМФИБ“) – да разплаща безвъзмездните средства.

Възможните варианти за предоставяне на безвъзмездни средства в комбинация с финансов инструмент в единична операция се дефинират от ФМФИБ в документацията по избор на финансов посредник („ФП“) за конкретния финансов инструмент и в Оперативно споразумение („ОС“)/ Гаранционно споразумение („ГС“) се включват съответни разпоредби, уреждащи предоставянето на комбинирана подкрепа.

След подписване на ОС/ГС, ФП следва да разработи финансов продукт и по прозрачен начин да оповести какви са изискванията за кандидатстване за комбинирана подкрепа чрез финансов инструмент и безвъзмездни средства в единична операция. В съответствие с чл.6 от Наредбата, подборът на крайните получатели от ФП се извършва съгласно стандартната банкова или инвестиционна практика, при прилагане на принципа на прозрачност и при липса на конфликт на интереси.

Предприятията кандидатстват при ФП и за двете форми на подкрепа, като ФП следва да провери допустимостта на проекта, жизнеспособността на инвестицията и когато е приложимо, необходимостта от БФП и нейния размер, както и да вземе решение за финансиране, на база разпоредбите на ОС/ГС, приложимите правила за държавни помощи и вътрешните си правила.

2. Управление на средствата за БФП

Финансовият инструмент и подкрепата с БФП следва да бъдат включени в едно споразумение/договор за финансиране с крайния получател.

Възможни са различни видове комбинации между финансов инструмент и БФП в единична операция в зависимост от целите на програмата и идентифицираните пазарни несъответствия.

Комбинациите, които ФМФИБ предвижда по отношение на дълговите финансови инструменти са следните:

2.1 Комбинация между финансов инструмент и БФП за техническа подкрепа

Съществуващата възможност за комбинация между финансов инструмент и БФП за техническа подкрепа е разширена в сравнение с програмен период 2014-2020. В настоящия програмен период нововъведението е, че БФП за техническа подкрепа може се изплаща както в полза, така и директно на КП. На проектно ниво е възможно, по изключение, при предоставяне на БФП за техническа подкрепа предоставената БФП да не е обвързана с предоставянето на финансов инструмент. В този случай БФП за техническа подкрепа е допустим разход, дори и в случай че инвестицията впоследствие не е финансирана с финансов продукт или не е извършена и съответно е възможно да е в отделен договор с КП.

Дейностите, допустими за финансиране с техническа подкрепа включват услуги за подготовка на пряко свързани с допустимите за помощ инвестиции, като например енергиен одит, конструктивно обследване, одит/оценка за ресурсна ефективност, технологичен одит, анализ на потреблението на ресурси и управление на производствени отпадъци, извършване на измервания, както и всякакви други дейности свързани с подготовката и изпълнението на проекта/инвестицията или потвърждение на постигнатите резултати. Разходите за услуги за подготовка на проекта/инвестицията могат да бъдат допустими за финансиране, независимо дали услугата е извършена преди или след сключване на договор за финансиране на проекта/инвестицията, в зависимост от условията на конкретния инструмент. Подкрепата чрез ФИ и БФП може да бъде предоставена както преди започване на дейностите по проекта така и по време на неговото изпълнение, като се осигури спазване на изискването на чл.58, ал.2 от Регламент (ЕС) № 1060/2021, че подкрепа се предоставя само за елементите на инвестициите, които не са физически завършени или изцяло изпълнени към датата на решението за инвестицията.

2.2 Комбинация между финансов инструмент и инвестиционен грант

При този вид комбинация между финансов инструмент и БФП е предвидено БФП да покрие инвестиционни разходи по даден проект, които не генерират приходи или спестявания или да покрие част от инвестиционните разходи за изпълнение на проекта/инвестицията на пропорционален принцип.

Оценката на необходимостта от БФП и нейният размер могат да бъдат определени по следните два начина, като се спазват ограниченията, заложили в ОС/ГС:

- На база вътрешните си правила ФП извършва оценка на финансовата жизнеспособност на проекта/инвестицията и установява съответния дефицит. Инвестиционният грант следва да покрие инвестиционните разходи, които не генерират приходи или спестявания или да покрие част от инвестиционните разходи на пропорционален принцип. ФП взема решение и за двете форми на подкрепа и ги включва в договора с КП.
- Доколкото изготвена предварителна оценка за прилагане на финансови инструменти по програма е установила финансови дефицити, свързани с жизнеспособността на проектите, на ниво финансов инструмент е възможно изплащането на сума на всеки КП под формата на инвестиционен грант, изчислена на база предефиниран фиксиран процент от инвестиционните разходи за всеки един проект, при съобразяване на ограниченията свързани с приложимия режим на държавни помощи. В този случай инвестиционният грант се използва за намаляване на тежестта на възстановимите средства от финансовия инструмент върху паричните потоци на проекта и съответно намалява инвестиционните разходи на подкрепената инвестиция, които ще бъдат поети от КП.

В зависимост от структурата на инструмента плащанията на ФИ и БФП могат да се извършват за всеки разход на база „pro rata” или поотделно, напр. когато финансовият продукт и БФП финансират различни допустими разходи.

2.3 Комбинация между финансов инструмент и БФП базирана на резултати (капиталово облекчение/ опрощаване на заем)

Комбинация между финансов инструмент и БФП стимулира по-голямо въздействие и принос от проекта/инвестицията за постигане на конкретните политики на съответната програма. Помощта под формата на БФП се предоставя след проверка на постигнатите резултати от изпълнението на проекта/инвестицията, като при удовлетворяване на предварително определени условия, част от предоставения заем се трансформира в БФП (намалява се кредитната експозиция към КП).

Предоставянето на БФП, базирана на резултата, е възможно, когато предварителната оценка за прилагане на финансови инструменти по дадена програма е предвидила индикативен бюджет и за БФП в комбинация с ФИ в единична операция. Размерът на БФП за крайния получател се определя на база предефиниран фиксиран процент от допустимите разходи, финансирани посредством финансовия инструмент.

ФП залага в договора с КП съответни цели, които следва да бъдат постигнати на база бизнес план (или еквивалентен документ), представен от КП, с оглед получаване на капиталово облекчение/ опрощаване на заема, както и дела и максималния размер на БФП. Доказване и проверка на постигнатите цели може да бъде осъществявано на база верификация от страна на ФП/ трета страна на извършването на проекта/инвестицията посредством документация от страна на КП, че е изпълнил проекта в съответствие със заложеното в предоставения от него бизнес план при отпускане на финансирането, както и по друг механизъм съответно предложен от ФП и одобрен от ФМФИБ.

3. Нередности/недопустими разходи и възстановяване

Нередност по вина на ФП

В случай на нередност на ниво ФП, конкретният ФП възстановява на ФМФИБ приноса от програмата, засегнат от нередности, заедно с лихвите и всякакви други приходи, генерирани от този принос. Средствата, възстановени по този ред, не могат да бъдат повторно използвани от конкретния ФП.

Нередности по вина на КП

ФП не възстановяват суми, засегнати от нередност, ако докажат, че във връзка с дадена нередност са изпълнени всички посочени по-долу условия:

- а) нередността е възникнала на равнището на КП;
- б) ФП са изпълнили задълженията си във връзка с приноса от програмите, засегнати от нередността, съгласно приложимото право и действат с дължимата професионална грижа, прозрачност и старание, очаквани от професионална организация с опит в изпълнението на финансови инструменти;
- в) не е било възможно да бъдат събрани средствата, във връзка с които е установена тази нередност, независимо че ФП са предприели всички приложими договорни и законови мерки с дължимата грижа.

Приносът от програмата, отменен съгласно финансови корекции в резултат на единична нередност на ниво КП, може да бъде използван повторно за подкрепа на други КП в рамките на същия финансов инструмент.

Когато е наложена финансова корекция за системна нередност, отмененият принос не се използва повторно за финансов инструмент, засегнат от системната нередност.

Недопустими разходи

Договорите за подкрепа на КП с финансов инструмент и БФП задължително предвиждат изключването на подкрепата от програмата, ако е налице несъответствие с изискванията за допустимост. Изключването се извършва по отношение на целия размер на подкрепата от програмата или на част от него, която е засегната от несъответствието с изискванията за допустимост. В тази връзка, КП следва да има задължение да възстанови предоставената му подкрепа чрез финансов инструмент и БФП, представляваща недопустими разходи. Същото следва да бъде осигурено посредством конкретни условия, предвидени в договора за финансиране, като механизмът за възстановяване на изплатени суми се решава от ФП, например конвертиране на БФП в заем или по правилата на ФП за събиране на недопустими разходи, финансирани с подкрепата чрез финансовия инструмент.

Проверка на допустимост и документиране

1. При изпълнението на инструмента, вкл. управлението на безвъзмездни средства в комбинация с ФИ в единична операция, ФП осигуряват одитната следа съгласно Приложение XIII, Раздел II на Регламент (ЕС) 2021/1060. За цялата единична операция се прилагат правилата за изпълнение на финансовия инструмент, включително относно структурата на управление и допустимостта на Крайните получатели („КП“), допустимост на разходите, механизъм на плащания, разходи за и такси за управление, мониторинг, докладване, осигуряване на одитна следа, нередности, финансови корекции, отчитане, възстановяване на недопустими разходи и суми, засегнати от нередности и др.
2. ФП извършват проверка по отношение на:
 - 2.1. Допустимост на КП. Проверките и одитната следа се осъществяват в зависимост от изискванията на инструмента, въз основа на следните примерни доказателства:
 - Заявление или еквивалентен документ, подаден от крайния получател;
 - Финансови отчети;
 - Декларации (напр. за държавни помощи, ЗМИП, допустимост и др.);
 - Други.
 - 2.2. Допустимост на дейностите. Проверките и одитната следа се осъществяват въз основа на следните доказателства:
 - Бизнес план или еквивалентен документ, подаден от крайния получател. Бизнес планът следва да посочва за какво ще се използва подкрепата от финансовия инструмент. Еквивалентни документи могат да бъдат и вътрешни документи на ФП (кредитна оценка, рейтинг, оценка на проект и други), форма за кандидатстване и други документи, обосноваващи предназначението на подкрепата⁹.
 - Други в зависимост от спецификата (напр. декларации, служебни проверки, енергиен одит)
 - 2.3. Дали подкрепата, предоставена чрез финансовия инструмент, включително и във връзка с БФП при комбинация в единична операция, ще бъде използвана по предназначение. Проверките и одитната следа се осъществяват въз основа на следните доказателства:
 - Съответствие с разпоредбите на оперативното и/или гаранционно споразумение, в което са дефинирани условията и изискванията за приноса от програмата, в това число специфичните цели и резултати на съответния приоритет;
 - Бизнес план или еквивалентен документ, представен от крайния получател. Бизнес планът следва да посочва за какво ще се използва подкрепата от финансовия инструмент и БФП в единична операция. Еквивалентни документи могат да бъдат и вътрешни документи на ФП (кредитна оценка, рейтинг, оценка на проект и други), форма за кандидатстване и други документи, обосноваващи предназначението на подкрепата.

⁹ В т.ч. в допълнение към бизнес плана може да са необходими други документи в зависимост от специфичната цел на инструмента, напр. енергиен одит

- Доказателство за извършена проверка/оценка на ниво ФП дали описаното намерение за използване на подкрепата не се отклонява от елементите, дефинирани в документите по по-горе, както и съответното решение за финансиране (инвестиционно решение), съдържащо условията за подкрепата. Доказателството за проверката/оценката на ФП може да има формата на контролен лист или еквивалентен вътрешен документ, или да се съдържа в друг документ, приложим в стандартния процес на одобрение на финансиране от страна на субекта, изпълняващ специален инвестиционен фонд или предоставящ заем.
 - Споразумение/договор между крайния получател и ФП, сключено във връзка с подкрепата. Споразумението включва клаузи, с които крайните получатели се задължават да използват предоставената подкрепа по предназначение.
- 3.** Към одитната следа по Приложение XIII, Раздел II, т. 10 от Регламент (ЕС) 2021/1060 не е необходимо да се съхраняват последващи доказателства, че подкрепата е била използвана по предназначение.
- 4.** Ограничението по т. 3 не изключва, когато е приложимо, съхраняването и проверките на допълнителни доказателства, свързани с постигането на заложените резултати и показатели в ОС/ГС и/или доказателства, необходими съгласно правилата за държавни помощи или във връзка с опрощаване на част от заема при предоставяне на БФП под формата на капиталово облекчение. Доказателствата са в зависимост от етапа на изпълнение и вида на инвестициите и могат да бъдат: фактура/касов бон, вътрешен документ, съгласно процедурите на ФП, доклад/протокол от проверка на място, снимков материал, доклад от оценка или проверка от трета страна и др.

МНЕНИЕ. ПРЕПОРЪКА. СЪВЕТ

Настоящият документ ("Документът"), изцяло или частично, не следва да се разглежда като становище, препоръка или съвет за процедиране или не с която и да е разглеждана трансакция или друг начин на действие.

Съгласно приложимите разпоредби, изборът на финансови посредници за изпълнение на финансовите инструменти по ПРР е предмет на успешно приключване на официална тръжна процедура и решение на компетентните органи на ФМФИБ.

ПРОМЯНА В НОРМАТИВНАТА БАЗА

Информацията, предоставена в настоящия Документ, се основава на редица закони и други нормативни актове, както национални, така и европейски, в сила от датата на неговото изготвяне. Промените в приложимите регламенти могат да направят Документа, изцяло или частично неприложим.

ФМФИБ не поема отговорност спрямо трети страни във връзка с такива промени, изменения, както и по отношение на тълкувания на закона или на други правни документи по отношение на която и да е юрисдикция. ФМФИБ не поема отговорност за каквито и да било разходи, щети или загуби, претърпени от която и да е страна, произтичащи от използването или разчитането на този Документ.

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ

Документът е подготвен единствено за целите, дефинирани в него, и не следва да се използва за други цели. Не може да се цитира или да се реферира към Документа или неговото съдържание (изцяло или частично) в правен документ без предварително писмено съгласие на ФМФИБ. Този документ е предназначен за публикуване, но не трябва да бъде възпроизвеждан или разпространяван без предварително изрично съгласие на ФМФИБ.

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ТРЕТИ СТРАНИ

При подготовката на този документ са използвани информация и данни, достъпни от публични източници и трети страни. ФМФИБ не поема отговорност във връзка с тази информация и данни.

ОГРАНИЧЕНИЕ НА ОТГОВОРНОСТТА

Всяка информация, която се предоставя от участниците, ще бъде използвана единствено за целите на пазарните консултации в контекста на изискванията на Закона за обществените поръчки ("ЗОП"). Предоставената в документа информация се счита от ФМФИБ за индикативна и не поражда задължение за участниците в пазарните консултации или за ФМФИБ. Във връзка с изискванията на чл. 44 от ЗОП, ФМФИБ си запазва правото да публикува получената обратна връзка от участниците в пазарните консултации и да измени индикативната техническа спецификация (ако е приложимо).

ФОНД МЕНИДЖЪР НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ В БЪЛГАРИЯ

office@fmfib.bg

www.fmfib.bg

+359 883470094

[/FMFIB](https://www.facebook.com/FMFIB)

[/fund-manager-of-financial-instruments-in-bulgaria](https://www.linkedin.com/company/fund-manager-of-financial-instruments-in-bulgaria)

Capability statement

